

SCHOOLPLAN 2016 – 2020

Hoofdstuk 1	Bakens voor beleid	5
	1.1 Uitzetten van de koers	5
	1.2 Missie	7
	1.3 Visie	8
	1.4 Personeelsbeleid	9
Hoofdstuk 2	Sector vmbo	13
	2.1 Missie	13
	2.2 Visie	13
Hoofdstuk 3	Praktijkonderwijs	19
	3.1 Missie	19
	3.2 Visie	19
Hoofdstuk 4	Sector lyceum – havo	25
	Inleiding	
	4.1 Waar staan wij voor?	28
	4.2 Waar staan wij nu?	30
	4.3 Waartoe verhouden wij ons?	33
	4.4 Waar koersen wij op?	36

1.1 UITZETTEN VAN DE KOERS*De aanleiding - waarom een positionering*

De Goudse Waarden heeft als scholengemeenschap een brede opdracht. We willen vanuit onze wortels herkenbaar zijn als christelijke school. Dat wil zeggen dat het onderwijs en de wijze waarop het onderwijs aangeboden wordt kenmerken vertoont van de erkenning en navolging van de boodschap van Jezus Christus. De betekenis hiervan is bepalend voor de relatie met de ander, de natuur en cultuur. We rusten jonge mensen toe met kennis, inzichten en vaardigheden zodat ze een diploma kunnen halen en naar eigen aard en aanleg in de maatschappij kunnen functioneren.

Maar de omgeving doet een ander appel op het onderwijs dan voorheen. In het onderwijs zien we een toenemende gerichtheid op rendement en opbrengst. Dit brengt het risico met zich mee dat de inhoud van het onderwijs verschaalt. De mogelijkheden om het onderwijs anders vorm te geven nemen in hoog tempo toe, denk alleen al aan de potentie van communicatie via de nieuwe media. Wat betekent dit voor de inrichting van het onderwijs? Wat kun je minder doen, wat moet je meer doen? Het is de vraag of de rol van de school in de vorming van jongeren niet in de knel komt door de toenemende druk op schoolprestaties. Waar willen wij aandacht voor vragen van leerlingen in ons onderwijs? Hoe gaan we om met de spanning “aandacht vragen” en “ruimte geven”? En wat heeft de aandacht van onze leerlingen, als we goed naar hen luisteren? Deze tijd geeft een overvloed aan prikkels en informatie. Juist omdat er zoveel op het onderwijs afkomt, is het belangrijk om onszelf existentiële vragen te stellen. Dit maakt duidelijk wat we werkelijk belangrijk vinden, en dat helpt ons vervolgens om een positie te kiezen.

De merkwaaarden – waar geloven we in?

- We geloven in de kracht van onderwijs dat uitgaat van een mensbeeld dat geïnspireerd wordt door de verhalen uit de Bijbel en het Evangelie.
- We geloven dat leren een interpersoonlijke activiteit is.
- We geloven dat het belangrijk is aandacht te hebben voor wat de leerlingen bezig houdt en hen inspireert.
- Het gaat ons niet alleen om de overdracht van vakkennis, maar ook om de vorming van leerlingen. We geloven dat wij als school hierin met persoonlijke aandacht het verschil kunnen maken.
- We geloven dat we een veilige en vertrouwde omgeving kunnen bieden om kinderen volop tot bloei te laten komen.
- We geloven erin dat we door aandacht en zorg te geven aan de leerlingen én aan elkaar, we als docenten, directie en staf vorm kunnen geven aan de school als waarde gedreven gemeenschap.

De propositie – wat beloven we?

- We beloven dat we als christelijke school verschil maken in het leven van onze leerlingen. We geven kinderen inzichten en verhalen mee die hen helpen in hun groei naar volwassenheid.
- Kinderen worden toegerust zodat ze hun diploma kunnen halen – maar ook hebben ontdekt welke waarden en normen van belang zijn om op terug te kunnen vallen bij belangrijke keuzes en dilemma's.
- We beloven dat vertrouwdsheid en degelijkheid belangrijker zijn dan inspelen op modes en experimenteren. We nemen de tijd voor elkaar met oprechte aandacht en zijn in onze onderwijsontwikkeling niet uit op snel succes.
- Ouders kunnen met een gerust hart hun kind aan ons toevertrouwen.
- We beloven dat je gekend wordt in onze school. Iedere docent kent zijn leerlingen.
- We beloven dat je een diploma krijgt dat waarde heeft, zodat de overstap naar het vervolgonderwijs goed aansluit.
- We beloven dat kinderen bij ons een schooltijd kunnen beleven waar ze zich ontwikkelen en waaraan ze met elkaar ook plezier beleven. Waar de ontwikkeling en groei van de leerling centraal staat.
- We beloven niet teveel. We blijven realistisch.

Kiezen voor een koers

Uit het bovenstaande is af te leiden dat de Goudse Waarden op vele terreinen actief is en zich bewust is van uitdagingen van deze tijd. Er is hard gewerkt op vele terreinen, die elkaar niet altijd versterken en soms tegenstrijdig lijken te zijn. Want hoe kun je bijvoorbeeld aan de ene kant meer georganiseerd zijn en de leerlingen de zo noodzakelijke structuur bieden en anderzijds in willen spelen op de verschillende individuele behoeften om talenten te ontwikkelen?

Hoe kan de Goudse Waarden zich meer onderscheiden? De kunst is om een duidelijke koers te kiezen, om daarvanuit te kijken wat de consequenties zijn.

Op grond van bovenstaande, zouden verschillende posities gekozen kunnen worden. Vanuit de positioneringsstrategie van Treacy en Wiersema kiest De Goudse Waarden voor de positie van de Customer Intimacy: niet het product of het proces is primair waarop we het verschil maken en ons onderscheiden ten opzichte van anderen, we zetten in op de relatie – met de leerling, met de ouder, met elkaar.

Natuurlijk gaat dit niet ten koste van het behalen van een waardevol diploma en de kwaliteit van het onderwijs. En ook moet er sprake zijn van effectiviteit en efficiëntie als het om de middelen gaat, maar om onze concurrentiepositie te verstevigen zetten we ondubbelzinnig in op de positie van de Customer Intimacy, de relatie met de leerling, de ouder en met elkaar. Dat betekent dat we in de manier waarop we school zijn, altijd in gedachten houden hoe we daarmee deze positie kunnen ondersteunen.

De positionering

De Goudse Waarden is de waardevolle school. We blijven dicht bij de oorsprong en laten zien dat persoonlijke aandacht voor de leerling en wat hen beweegt het belangrijkste goed is. De waarden waar wij vanuit werken zijn iedere dag op school te ervaren. We leggen de nadruk op de waarde aandacht, vertrouwen en verantwoordelijkheid en staan ervoor dat deze zich blijven ontwikkelen bij leerlingen en docenten. We investeren in onderlinge verbondenheid en sociale vaardigheden.

In de manier waarop we onze school vormgeven ervaar je een sterke nadruk op waarden als vrede, vreugde, geduld, vriendelijkheid, goedheid en hoop. We zijn een onderscheidende school die een ander geluid laat horen met een verhaal dat geworteld is in het christelijk geloof.

Op de verschillende afdelingen van onze scholen vertalen we dit door. We laten het zien in de manier waarop we omgaan met onze leerlingen, docenten en medewerkers. We realiseren ons het belang van de docent als identificatiefiguur – de voorbeeldrol die onze docenten hebben in het voorleven is groot. En in onze contacten naar buiten laten wij ook zien wat de praktische uitwerking van deze waarden is.

1.2 MISSIE

Op de Goudse Waarden wordt onderwijs vorm gegeven

- waarbij Christelijk geloof als inspiratiebron voor het leven en opvoeden wordt gehanteerd,
- dat verschillen accepteert en waardeert en gericht is op de maximale versterking van talenten en kwaliteiten van leerlingen en medewerkers in een plezierige leeromgeving; waar een ieder zich prettig en veilig voelt en
- dat zowel in de organisatie als de inhoud is gericht op de eisen en behoeften van mens, maatschappij en omgeving

Voor de leerling betekent dit:

- Een breed onderwijsaanbod:
 - Van praktijkonderwijs tot en met gymnasium;
 - Flexibele leerwegen;
 - Doorstroom trajecten;
- Een breed vormingsaanbod
- Een goed pedagogisch klimaat (zorg, veiligheid);
- Een goede sociaal-emotionele begeleiding;
- Een goede voorbereiding op het vervolgonderwijs en een plaats in de samenleving,
- Een goede onderwijsinrichting en onderwijsorganisatie.

1.3 VISIE

Als bakens voor beleid voor de uitwerking van bovenstaande missie in visie en praktijk hanteren wij de drie kernwoorden:

Aandacht – Vertrouwen - Verantwoordelijkheid

Aandacht

We zijn betrokken op mensen en tonen sociale bewogenheid. Er is ruimte voor ontmoeting, persoonlijk contact en persoonlijke groei. We werken aan een schoolklimaat waarin mensen elkaar kennen en gekend worden.

Aandachtig onderwijs richt het denken van de leerling. Wat is van betekenis en wat heeft zich betekenisvol aangediend waarop we de leerling oriënteren? Wij respecteren een leerling niet door alleen maar ruimte aan te bieden maar door in de geboden ruimte houvast te geven, het te verankeren. Je bent nog niet wie je bent, wij moeten je nog iets meegeven waardoor je kunt groeien.

Vertrouwen

Goed onderwijs schenkt vertrouwen. Daar begint onderwijs: bij het hart van het kind. Vertrouwen is het mooiste geschenk dat je kunt geven en krijgen. Het is geen kwestie van vertrouwen verdienen – je krijgt het. Vertrouwen ontlenen we niet aan de zekerheid dat we het waar kunnen maken, maar aan het besef dat het leven niet uit Gods hand kan vallen.

Verantwoordelijkheid

De eigenlijke focus van goed onderwijs is dat de leerling toegewijd actief wordt. Toewijding is een daad waarmee de mens antwoord geeft op de bevestiging er te mogen zijn en op de zaak waarop zijn aandacht is gericht. De output van goed onderwijs is verantwoordelijkheid. Die is gericht op dienstbaarheid en duurzaamheid.

In de schoolbrede visie van De Goudse Waarden is het op bovenstaande wijze gericht zijn op deze drie kernwaarden essentieel voor het creëren van goed onderwijs zodat welbevinden, persoonlijkheidsontwikkeling en leerresultaten optimaal samengaan.

Het bestaansrecht van De Goudse Waarden als school voor jongeren uit Gouda en omgeving ontlenen wij aan de wijze waarop in bovenstaande zin aan het geheel van deze drie kernwaarden recht wordt gedaan. Op deze manier heeft De Goudse Waarden een eigen maatschappelijke toegevoegde waarde.

Personeelsbeleid

De afgelopen jaren is er veel geïnvesteerd in een modern personeelsbeleid. Dit blijkt niet alleen uit de diversiteit aan onderwerpen die ter tafel komen, maar ook uit de vele aanpassingen en toevoegingen die de afgelopen jaren zijn doorgevoerd. De komende jaren zullen we blijven investeren in modern personeelsbeleid. De Goudse Waarden wil immers een uitdagende en aantrekkelijke werkgever zijn en blijven. Daarnaast dient het personeelsbeleid mee te bewegen met onder andere cao en wettelijke ontwikkelingen. Regelmatige en systematische afstemming van de kennis, het inzicht, de vaardigheden en bekwaamheidseisen van medewerkers met de organisatie is hierbij van groot belang. In dit verband speelt DGW Academie een grote rol.

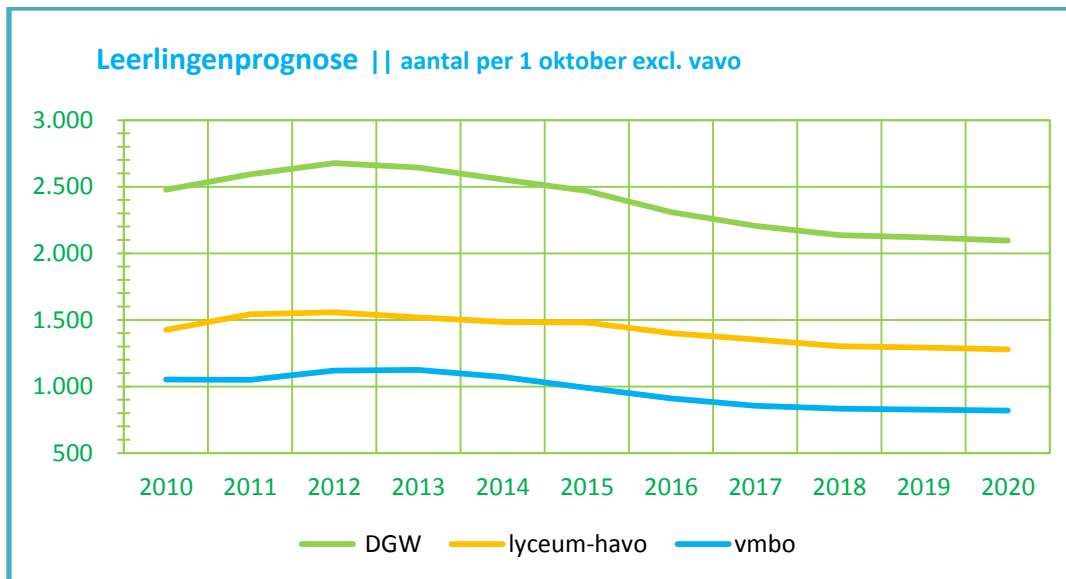
In dit schoolplan is een vertaling gemaakt naar formatieve ontwikkelingen en het financiële beleid van onze school. Naast dat we ons in dit plan voornamelijk op de toekomst richten wordt soms ook een blik naar het verleden geworpen. Resultaten behaald in het verleden geven geen garantie voor de toekomst, maar kunnen wel informatie verstrekken over geschetste kaders.

Leerling prognose

In de schooljaar cyclus is de 1-oktober-telling een belangrijk moment. Het aantal leerlingen dat per 1 oktober staat ingeschreven vormt de basis voor de bekostiging in het daaropvolgende kalenderjaar. Concreet wordt de financiële en formatieve begroting van 2016 afgegeven op basis van het aantal leerlingen per 1 oktober 2015.

In de jaren 2010, 2011 en 2012 kende csg De Goudse Waarden een bovengemiddelde instroom van leerlingen, met name binnen de sector lyceum-havo. In het schooljaar 2014-2015 zien we het aantal instromende leerlingen weer terugzakken naar het oorspronkelijke niveau. Door de uitstroom van grotere klassen is de komende jaren een geleidelijke tot sterke daling van het aantal leerlingen te verwachten.

Daarnaast bevindt csg De Goudse Waarden zich in een krimpregio. Een analyse van de ontwikkeling van de basisgeneratie (11-jarigen) in ons voedingsgebied laat zien dat deze in 2030 met 15% is afgenomen. Gemiddeld betekent dit een daling van de basisgeneratie van 1% per jaar. Deze afname is verwerkt in de leerling prognose door voor de komende jaren de instroom gelijk te stellen aan het jaar daarvoor minus 1%. De leerlingenprognose ziet er dan als volgt uit:

Werkgelegenheid

In de vorige paragraaf is uiteengezet dat csg De Goudse Waarden voor de komende jaren een geleidelijke tot sterke daling van het aantal leerlingen verwacht. Dit heeft direct invloed op de beschikbare Lumpsum-bekostiging en de formatie als geheel. Bekostiging vindt immers plaats op basis van aantal leerlingen.

Naar alle waarschijnlijkheid zal de geprognosticeerde krimp niet geheel door natuurlijk verloop kunnen worden opgevangen. Exacte ontwikkelingen zijn deels afhankelijk van toekomstige aanmeldingen. Om goede grip en inzicht te verkrijgen en te behouden is een gedegen formatieve prognose vereist. Dit is ondergebracht in de Taakgroep Werkgelegenheid welke sinds 2014 actief is.

De taakgroep onderzoekt de formatieve ontwikkelingen voor de lange termijn (5 jarenplanning). Jaarlijks wordt in december een 'foto' genomen van het personeelsbestand. Er wordt geanalyseerd of de verwachte opbrengsten, berekend op basis van geprognosticeerde leerlingaantallen, opwegen tegen de te verwachte personeelslasten. Deze analyse, waaronder naast OP ook wordt ingezoomd op OOP en management functies, vindt zowel school breed als per sector en vaksectie plaats. Er wordt een inschatting van de lesvraag per vaksectie gemaakt welke wordt afgezet tegen de verwachte personele mutaties. Denk aan natuurlijk verloop door het bereiken van de AOW leeftijd of vroegtijdig stoppen met werken (blijde uitloop).

Deze analyse wordt continu bijgesteld en geactualiseerd met de meest recente leerlingen prognoses en formatieve ontwikkelingen en heeft een prominente plek verworven in de jaarlijkse planning-en-control-cyclus. Naast dat er acties op korte termijn uit voortvloeien (eerst volgende schooljaar) kan er ook vroegtijdig worden geanticipeerd op toekomstige

ontwikkelingen. Hierbij worden de volgende uitgangspunten voor de komende jaren gehanteerd:

De inkomsten en uitgaven betreffende de personeelsformatie moeten in balans blijven. Het primaire proces staat centraal. De formatie moet zoveel mogelijk ten goede komen aan onderwijs en leerlingbegeleiding.

We steken in op individuele afspraken met betrokken personeelsleden (maatwerk).
Transparante en tijdige communicatie.

Door tijdig te anticiperen kan de school gezond en toekomstbestendig gehouden worden.

Financiën

Jaarlijks wordt een begroting voor het volgende kalenderjaar opgesteld met daarin een meerjarenraming voor de vier daaropvolgende jaren. De meerjarenbegroting wordt opgesteld op basis van de meest recente wet- en regelgeving. Voor veel posten binnen de begroting vormt het aantal leerlingen de basis. Voor het jaar 2016 wordt de 1-oktobertelling van 2015 aangehouden. Voor de daaropvolgende jaren zijn de aantallen opgenomen conform het leerlingenprognose zoals deze is vastgelegd in het Formatieplan.

De controller maakt jaarlijks een eerste school brede aanzet tot een meerjarenbegroting. Hierin worden eveneens de diverse deelbegrotingen opgenomen, welke door de desbetreffende verantwoordelijke sectordirecteur worden beoordeeld. Eventuele aanpassingsvoorstellen worden in overleg doorgevoerd. Daar waar het gaat om onderbouwing van huisvestingskosten en te verwachten grote investeringen vindt afstemming plaats met de directeur beheer. De inzet van personeel en middelen is conform het school breed vastgestelde onderwijsbeleid. Zowel de school brede als deelbegrotingen dienen in principe sluitend te zijn. De genoemde financiële kaders zijn taakstellend.

De liquiditeit heeft zich de laatste jaren stabiel ontwikkeld en de verwachting is dat dit zich de komende jaren doorzet. Ook bij de current ratio zien we een stabiele ontwikkeling. Over onderwerpen als beheersing van rentekosten en –risico's, financierings- en beleggingsvraagstukken zijn afspraken gemaakt welke zijn vastgelegd in een treasurystatuut. Zo worden overtollige middelen belegd in een portefeuille met een zeer beperkt risico, welke op de lange termijn evenwichtig is opgebouwd door middel van een brede spreiding.

Het weerstandsvermogen bevindt zich de laatste jaren tussen de 25% en 30%. Als streven heeft csg De Goudse Waarden een weerstandsvermogen van 30% geformuleerd, hetgeen goed past binnen de bandbreedte van 10%-40% die door de overheid wordt gesteld.

Wel constateren we voor de komende jaren een negatieve ontwikkeling. Dit is met name terug te leiden naar het dalende leerlingenaantal.

Op huisvestingsgebied zijn er nieuwbouwplannen. We willen graag modern en eigentijds onderwijs (blijven) verzorgen. Voor de sector lyceum-havo wordt ingezet op ver- en/of nieuwbouw van/op de locatie Heemskerkstraat. Hierin trekken we op positieve wijze op met de gemeente Gouda en zijn we inmiddels opgenomen op het Strategisch Huisvestingsplan. Binnen de sector vmbo vinden er reeds tal van verbouwwerkzaamheden plaats. Zo is er voor het Praktijkonderwijs een gloednieuw onderkomen gerealiseerd op de locatie Kanaalstraat. Met ingang van schooljaar 2016-2017 vindt het vmbo-t ook een onderkomen in deze locatie. De locatie Winterdijk wordt verlaten en afgestoten naar de gemeente Gouda.

Controle

Binnen csg De Goudse Waarden kennen we een goed werkende planning-en-control-cyclus. Zoals in de vorige paragraaf al gemeld wordt in het najaar een school brede meerjarenbegroting opgesteld, waarin eveneens de deelbegroting van de sectoren worden opgenomen. Begrotingsverantwoordelijkheid is diep in de organisatie verankert. Maandelijks vindt er een financiële analyse plaats van de exploitatie welke met de begroting wordt vergeleken. Deze analyses worden ook verstrekt aan en besproken met de diverse budgetverantwoordelijken.

Eveneens vindt er maandelijks een beoordeling plaats van het aantal uitgegeven FTE. Dit wordt afgezet tegen de in het formatieplan vastgestelde budget en afwijkingen worden kenbaar gemaakt aan de betreffende sector. Het formatieplan wordt jaarlijks opgesteld aan de hand van de laatst bekende leerlingaantallen. Tevens wordt een doorrekening gemaakt naar de komende vijf jaar op basis van de verwachte mutatie van het aantal leerlingen. In het voorjaar kunnen de afgegeven budgetten via een zogenaamde voorjaarsnotitie worden gecorrigeerd.

Tot slot vindt er verantwoording over een kalenderjaar plaats middels een (financieel) jaarverslag. Deze wordt opgesteld door de controller conform de richtlijnen van het ministerie. Dit jaarverslag wordt extern beoordeeld en gecontroleerd door Van Ree Accountants.

2.1 MISSIE

In schooljaar 2014-2015 heeft de sector vmbo haar missie beschreven vanuit de schoolbrede missie, visie en de drie kernwaarden *aandacht, vertrouwen, verantwoordelijkheid*.

We zijn een open christelijke school, die kwalitatief goed onderwijs biedt (missie en visie DGW)

<i>Inspirerend</i>	<i>Een inspirerende school die gelooft dat God ons uitdaagt jonge mensen zich te laten ontwikkelen.</i>
<i>Aandachtig</i>	<i>Een aandachtige school waar zorg en aandacht voor elkaar is.</i>
<i>Luisterend</i>	<i>Een luisterende school die weet wat jonge mensen beweegt.</i>
<i>Lerend</i>	<i>Een lerende school die jonge mensen geduldig en vol vertrouwen inspireert, uitdaagt en recht doet aan verschillen</i>
<i>Creatief</i>	<i>Een school die sociale en creatieve vaardigheden belangrijk vindt, waar leren meer is dan cijfers.</i>
<i>Samen</i>	<i>Een school die de eigen verantwoordelijkheid verbindt met de verantwoordelijkheid die wij met leerlingen, ouders en maatschappij dragen</i>
<i>Duurzaam</i>	<i>Een duurzame school die verantwoorde keuzes maakt voor de toekomst.</i>
<i>Toekomst</i>	<i>Een school van vandaag die opleidt voor de kansen van morgen.</i>

2.2 VISIE

Als sector vmbo willen we ons ontwikkelen naar een professionele cultuur, die leidt naar kwalitatief goed onderwijs en waarbij een kritisch onderzoekende houding vereist is.

De keuzes die we hierin maken zijn duurzaam.

Kwalitatief goed **onderwijs** betekent voor ons, onderwijs dat recht doet aan de verschillen tussen leerlingen, in ontwikkeling en leren. Digitale middelen ondersteunen ons daarbij en helpen ons om recht te doen aan verschillen (leerling, docent) en stelt ons in staat om eigentijds onderwijs te geven.

Daarbij dient ons onderwijs uit te dagen tot groei. Tevens is het voor de leerling betekenisvol en toekomstgericht. Daarnaast doet ons onderwijs een beroep op de creativiteit van onze leerlingen, waarbij actieve werkvormen worden ingezet.

We leren onze leerlingen keuzes te maken en verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leren.

Ons onderwijs is opbrengstgericht. We monitoren de vooruitgang van leerlingen op cijfermatig en sociaal gebied en willen daarbij groei zien.

Onderwijs:

In schooljaar 2016-2017 zullen we verder gaan met de scholing van docenten op het gebied van differentiëren en passende werkvormen. Binnen de gesprekscyclus bewijzen de docenten hun groei door lesbeoordelingen.

In 2020 zien we bij alle docenten vormen van differentiëren en bijpassende actieve werkvormen. Een docent monitort en analyseert zijn opbrengsten en kan hierin ondersteuning verwachten van zijn/haar vakgroep. Bij tegenvallende resultaten formuleert de docent een concreet verbetertraject.

Voor onze **docenten** betekent dit dat zij beschikken over een breed scala aan werkvormen waarbij het elke leerling mogelijk gemaakt wordt om doelmatig, actief en - binnen zijn eigen mogelijkheden en ontwikkeling - zelfstandig te leren.

Daarvoor dienen de docenten coachende en inspirerende leiders te zijn en passen in de lessen de vijf rollen van een docent toe: hij/zij is gastheer, presentator, didacticus, pedagoog en afsluiter. Wij verwachten van onze docenten dat zij zich blijven ontwikkelen door scholing en het bijhouden van vakgerelateerde informatie.

Wij willen dat docenten werken vanuit het principe dat hij/zij het verschil maakt: je betekent veel in het leven van je leerlingen en je zorgt voor groei bij de leerlingen. De docent neemt verantwoordelijkheid voor opbrengsten en kwaliteit van het onderwijs en is gericht op de verbetering van de prestaties van zijn leerlingen.

Binnen de gesprekscyclus worden bovenstaande zaken jaarlijks besproken en beoordeeld. Samen met de docent worden afspraken gemaakt omtrent eigen ontwikkeling en ambities.

Docenten:

In 2020 zien we bij de docenten een coachende werkhouding en leiderschap, waarbij de vijf rollen leidend zijn in de lesopbouw.

Binnen het vmbo en pro werken we aan een versterking van de rol van de **vakgroepen**. We zetten de expertise van de vakdocenten in voor de ontwikkeling van het onderwijs. In het kader van de opbrengsten nemen vakgroepen verantwoordelijkheid voor de resultaten van hun leerlingen. Ook heeft de vakgroep een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de lessen.

Vakgroepen:

In schooljaar 2016-2017 gaan we verder met de scholing van de vakgroephoofden op het gebied van het aansturen van een vakgroep en de verantwoordelijkheid die zij dragen voor de resultaten van de vakgroep.

In 2020 zijn de vakgroepen verantwoordelijk voor de opbrengsten en de kwaliteit van de lessen binnen de vakgroep.

Om het bovenstaande te kunnen bereiken, zullen de **leidinggevenden**, directie en afdelingsleiders, moeten coachen, stimuleren, faciliteren, ondersteunen, uitdagen, signaleren, inspireren en bewaken.

Zij geven samen met hun personeel de missie en visie gestalte en zijn zij verantwoordelijk voor de resultaten van hun afdeling en een cyclische kwaliteitsbewaking (PDCA-cyclus).

Leidinggevenden:

In schooljaar 2016-2017 formuleren de leidinggevenden o.a. op basis van een assessment hun leervraag, waarbij in overleg passende scholing en/of coaching wordt gezocht.

In 2020 werken alle leidinggevenden planmatig (jaarplannen, vakgroepplannen e.d.) vanuit de missie en visie, waarbij het cyclisch volgen en aanpassen van de plannen een gewoonte is geworden.

Wat zetten we in om onze visie gestalte te geven? Hoe bereiken we dat?

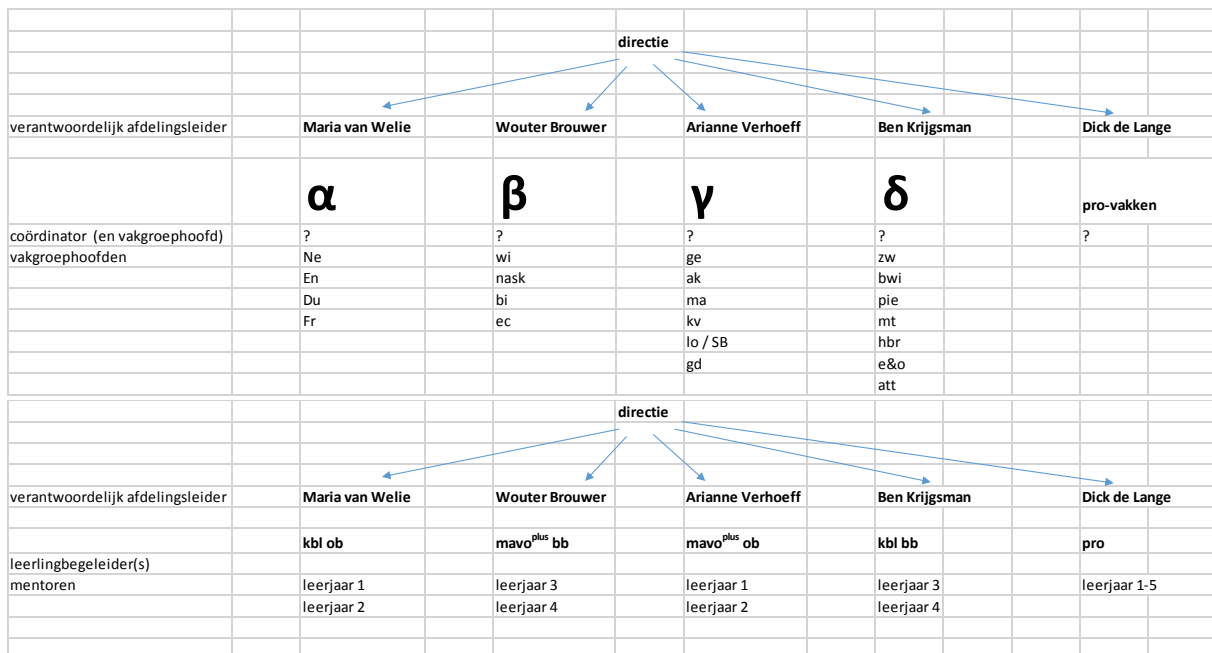
Zoals hierboven op verschillende plekken is verwoord zetten we in op ontwikkeling en **scholing** van onze collega's. Daarvoor bieden we jaarlijks verschillende vormen van scholing vanuit de missie en visie en faciliteren we duurzame scholing. Onder het laatste verstaan we collega's die een master willen halen of een bevoegdheid. Binnen de jaarlijkse gesprekscyclus worden afspraken gemaakt rondom scholing en ontwikkeling.

Scholing:

In 2020 is het binnen de sector gewoon om jaarlijks verschillende vormen van scholing te volgen. Om dit te kunnen realiseren is er een DGW Academie met een divers aanbod aan trainingen en scholingen, waarbij leren van en met elkaar centraal staat.

Tevens zullen we de komende jaren onze **organisatie** zo vormgeven, dat docenten zich ondersteund voelen, zodat hij/zij optimaal kan functioneren. Voorbeelden daarvan zijn de roosterkamer, ondersteunde administratieve diensten, absentiecoördinator e.d.

Ook zal onze vernieuwde organisatievorm (afdelingen en vakgroepen) de komende jaren steeds meer vorm krijgen. We zoeken daarbij naar een juiste verhouding en verbinding tussen de horizontale (afdelingen) en verticale (vakgroepen) sturing.

Organisatie:

In 2020 is de nieuwe organisatiestructuur ingevoerd en is het duidelijk waarvoor de vakgroep en de afdeling verantwoordelijk is.

Vanwege de verschillende veranderingen is **communicatie** van essentieel belang. Daarbij willen we graag open en eerlijk communiceren, onderling en met onze leerlingen en ouders.

Communicatie:

In 2020 is de communicatiestructuur voor alle medewerkers duidelijk. De Mededelingen worden gebruikt als communicatiemiddel naar de hele sector.

Om het beste uit onze leerlingen te halen is het belangrijk dat leerlingen de juiste **zorg en begeleiding** ontvangen. Waar leren stagneert, ondersteunt extra zorg is daarbij ons credo. Zodra zorg het schoolse overstijgt, dienen andere organisaties hun zorgplicht op te pakken. De komende jaren zullen we deze grens steeds duidelijker moeten aangeven naar ouders en externe instanties.

Zorg is niet alleen bedoeld voor onze leerlingen met gedrags- en leerproblemen: iedereen behoort aandacht te ervaren.

Leerwegondersteuning zal geïntegreerd worden in de reguliere basis- en kaderklassen.

Zorg en begeleiding:

In schooljaar 2016-2017 zullen we verder gaan met het vormgeven van passend onderwijs door in te zetten op de verdere scholing van de leerlingbegeleiders en mentoren op het gebied van passende ondersteuning.

In 2020 zijn de kaders duidelijk geformuleerd op het gebied van de basis- en specifieke ondersteuning (trajectklas).

Om leerlingen een prettige leeromgeving te bieden, zullen we de komende jaren werken aan het aanpassen van ons **schoolgebouw**. Daarbij is het belangrijk dat we gastvrijheid uitstralen, maar zeker herkenbaar zijn als school. Het plein, de verkeersruimtes en aula zullen plaats worden waar leerlingen met plezier zullen verblijven: groen, meer zitplaatsen, minder staal en steen, meer hout.

Schoolgebouw:

In schooljaar 2016-2017 zullen we verder gaan met het vormgeven van het vernieuwde schoolgebouw voor de sector vmbo. De verbouwingen van de lesruimtes en buitenruimtes zijn voltooid.

In 2020 is de locatie De Gouwe een school waarin het voor leerlingen en docenten prettig is om te leren en werken. Er zijn voor docenten voldoende werkplekken en is er een goede personeelskamer waarin alle docenten die werken binnen de sector vmbo elkaar kunnen ontmoeten.

De lokalen dienen een per vak een eigen gezicht te hebben en leerlingen uit te dagen tot leren.

We zullen de komende vijf jaar ook steeds meer de omgeving bij de school gaan betrekken. Binnen die **omgeving** zien we verschillende 'partners'. Ten eerste zien we de ouders van onze leerlingen als vanzelfsprekende partners in het totale onderwijsleerproces. Ouders zullen worden uitgedaagd om hun kinderen te ondersteunen bij hun leren (bv Muiswerk). We zullen ook buitenschools leren steeds meer stimuleren waarbij school, gezin en maatschappij in elkaar over lopen. We blijven leerlingen verplichten om een maatschappelijk stage te lopen (een onderdeel van het werken aan burgerschap). Ons onderwijs moet aansluiten op het vervolgonderwijs en/of de toekomstige arbeidsmarkt. Daarbij is het van belang dat we regelmatig in overleg zijn met onze collega-scholen, vervolgonderwijs en de verschillende bedrijven waarbij onze leerlingen stages lopen.

Omgeving:

In 2020 sluit ons onderwijs goed aan bij het vervolgonderwijs en arbeidsmarkt. Ouders worden meer dan nu betrokken bij het leren van hun kinderen. De maatschappelijke stage blijft een verplicht onderdeel van onze brede maatschappelijke vorming.

Vanaf schooljaar 2016 zullen de twee locaties opgaan in één nieuwe locatie De Gouwe. Hier zullen we **mavoplus en de vernieuwde beroepsgerichte programma's** gaan aanbieden. De komende jaren zullen we dan ook steeds meer vorm gaan geven aan ons mavoplus-concept. De beroepsgerichte vakken krijgen gedeeltelijk een nieuwe inhoud, ook dit dient komende schooljaren te worden vormgegeven.

Het mavoplus-havo programma, waarin naast de 'gewone' vakken een extra theoretisch examenvak wordt gekozen. Na het examen in het vierde leerjaar gaat de leerling tot aan de zomervakantie direct door met een voorbereiding op de vierde klas havo. Naast het extra vak krijgt een mavoplushavo leerling een extra programma waarin zelfstandig werken, plannen en organiseren en andere vereiste havo-vaardigheden centraal staan.

Het mavoplus-mbo programma, waarin naast de 'gewone' vakken een beroepsgericht vak wordt gekozen. In klas 3 en 4 krijg de leerling een praktische voorbereiding op een overstap naar een mbo-opleiding op niveau 4. De volgende keuzeprofielen zullen wij aanbieden binnen mavoplus:

- Economie en ondernemen
- Zorg en welzijn
- Produceren, installeren en energie
- Horeca, bakkerij en recreatie

Beroepsgerichte leerwegen

Als je na de brugklas vmbo-kader of vmbo-basis gaat doen, kies je in de derde klas naast je theorievakken een van de beroepsgerichte profielen. We bieden onze leerlingen de volgende profielen aan voor vmbo-k en -b:

- Zorg en welzijn
- Produceren, installeren en energie
- Bouwen, wonen en interieur
- Mobiliteit en transport
- Horeca, bakkerij en recreatie
- Economie en ondernemen (alleen kader)

3.1 MISSIE

In schooljaar 2014-2015 heeft de sector vmbo en praktijkonderwijs haar missie beschreven vanuit de schoolbrede missie, visie en de drie kernwaarden *aandacht, vertrouwen, verantwoordelijkheid*.

We zijn een open christelijke school, die kwalitatief goed onderwijs biedt (missie en visie DGW).

<i>Inspirerend</i>	<i>Een inspirerende school die gelooft dat God ons uitdaagt jonge mensen zich te laten ontwikkelen.</i>
<i>Aandachtig</i>	<i>Een aandachtige school waar zorg en aandacht voor elkaar is.</i>
<i>Luisterend</i>	<i>Een luisterende school die weet wat jonge mensen beweegt.</i>
<i>Lerend</i>	<i>Een lerende school die jonge mensen geduldig en vol vertrouwen inspireert, uitdaagt en recht doet aan verschillen</i>
<i>Creatief</i>	<i>Een school die sociale en creatieve vaardigheden belangrijk vindt, waar leren meer is dan cijfers.</i>
<i>Samen</i>	<i>Een school die de eigen verantwoordelijkheid verbindt met de verantwoordelijkheid die wij met leerlingen, ouders en maatschappij dragen</i>
<i>Duurzaam</i>	<i>Een duurzame school die verantwoorde keuzes maakt voor de toekomst.</i>
<i>Toekomst</i>	<i>Een school van vandaag die opleidt voor de kansen van morgen.</i>

3.2 VISIE

Als sector vmbo en praktijkonderwijs willen we ons ontwikkelen naar een professionele cultuur, die leidt naar kwalitatief goed onderwijs en waarbij een kritisch onderzoekende houding vereist is.

De keuzes die we hierin maken zijn duurzaam.

Schoolplan Praktijkonderwijs

Het praktijkonderwijs vormt binnen de sector vmbo en Praktijkonderwijs een aparte school.

Onderwijs

Kwalitatief goed onderwijs betekent voor ons, onderwijs dat recht doet aan de verschillen tussen leerlingen, in ontwikkeling en leren. Digitale middelen ondersteunen ons daarbij en helpen ons om recht te doen aan verschillen (leerling, docent) en stelt ons in staat om eigentijds onderwijs te geven.

Daarbij dient ons onderwijs uit te dagen tot groei. Tevens is het voor de leerling betekenisvol en toekomstgericht. Daarnaast doet ons onderwijs een beroep op de creativiteit van onze leerlingen, waarbij actieve werkvormen worden ingezet.

We leren onze leerlingen keuzes te maken en verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leren.

Ons onderwijs is opbrengstgericht. We monitoren de vooruitgang van leerlingen op cijfermatig en sociaal gebied en willen daarbij groei zien.

Hoofddoel van Praktijkonderwijs blijft het opleiden via stage naar een baan. Toch zullen er ook doorstromers zijn naar MBO-niveau-2. Dat zullen overwegend leerlingen zijn uit de Plusklassen. Elke leerling die het Praktijkonderwijs verlaat wordt nog twee jaar gemonitord. Daarnaast streven we naar een breed aanbod branchegerichte cursussen die, idealiter, afgerond worden door externe examinatoren.

Onderwijs

In schooljaar 2016-2017 zullen we verder gaan met de scholing van docenten op het gebied van pedagogische aanpak en passende werkvormen. Binnen de gesprekscyclus bewijzen de docenten hun groei door lesbeoordelingen.

In 2020 zien we bij alle docenten vormen van differentiëren en bijpassende actieve werkvormen. Een docent monitort en analyseert zijn opbrengsten en kan hierin ondersteuning verwachten van zijn/haar vakgroep en collega's.

In 2020 leiden wij leerlingen zo goed mogelijk op naar werk en/of werk en leren. De bestendigheid van dit werk monitoren we en hierin realiseren we groei.

Er is een betere overstap van de Plusklas PRO naar niveau 1/2 van het mbo.

We bieden meer branchegerichte opleidingen aan die extern geëxamineerd worden en resulteren in een branchecertificaat.

Docenten

Van docenten in het Praktijkonderwijs wordt verwacht dat zij toereikende professionaliteit hebben in de omgang met de specifieke leerlingen van het Praktijkonderwijs. Daartoe worden gerichte trainingen en cursussen aangeboden.

Als docenten binnen praktijkonderwijs zich willen professionaliseren bijvoorbeeld door het volgen van een Master Special Educational Needs, wordt dat door de school gestimuleerd. Het streven is om op zo veel mogelijk gebieden binnen het Praktijkonderwijs 'specialisten' in het onderwijsteam te hebben.

Voor onze docenten betekent dit dat zij beschikken over een breed scala aan werkvormen waarbij het elke leerling mogelijk gemaakt wordt om doelmatig, actief en - binnen zijn eigen mogelijkheden en ontwikkeling - zelfstandig te leren.

Daarvoor dienen de docenten coachende en inspirerende leiders te zijn en passen ze in de lessen de vijf rollen van een docent toe: hij/zij is gastheer, presentator, didacticus, pedagoog en afsluiter.

Wij willen dat docenten werken vanuit het principe dat hij/zij het verschil maakt: je betekent veel in het leven van je leerlingen en je zorgt voor groei bij de leerlingen.

De docent neemt verantwoordelijkheid voor opbrengsten en kwaliteit van het onderwijs en is gericht op de verbetering van de prestaties van zijn leerlingen.

Binnen de gesprekscyclus worden bovenstaande zaken jaarlijks besproken en beoordeeld. Samen met de docent worden afspraken gemaakt omtrent eigen ontwikkeling en ambities.

Docenten:

In 2020 zien we bij de docenten een coachende werkhouding en leiderschap, waarbij de vijf rollen leidend zijn in de lesopbouw.

Alle docenten zijn geschoold op de specifieke aanpak van praktijkonderwijsleerlingen. We denken daarbij aan omgaan met weerstand, gedragsproblemen, empowerment en gebruik van de juiste didactische werkvormen voor deze groep leerlingaen.

Vakgroepen

De versterkte rol van de vakgroepen zal ook bij het praktijkonderwijs leiden tot duidelijkere doorgaande leerlijnen van leerjaar 1 tot en met leerjaar 5, binnen een vakgebied. Daarnaast zal er in de Plusklassen voor de vakgebieden Nederlands, Engels en wiskunde/rekenen in de leerjaren 1 en 2 gelijke tred gehouden worden met de aanpak en ontwikkelingen bij het vmbo-basisberoepsgerichte leerweg.

De ontwikkelingen als gevolg van het Curriculum Praktijkonderwijs en de werkwijze van Presentis, het leerlingvolgsysteem bij praktijkonderwijs, zal door de vakgroepen verwerkt moeten worden in de leerstofwerkplannen en de kwaliteit van de lessen.

Vakgroepen:

In 2020 is er een doorgaande leerlijn voor alle vakken binnen Praktijkonderwijs, waarbij het curriculum met de bijbehorende streef- en beheersingsdoelen als richtinggevend worden gebruikt. Dit wordt vastgelegd binnen Presentis, het leerlingvolgsysteem bij Praktijkonderwijs.

Leidinggevenden

Binnen het Praktijkonderwijs zullen directeur, leerlingbegeleiders en coördinator ESF-onderwijszaken-stage hun competenties op peil moeten houden. Om het bovenstaande te kunnen bereiken, zullen ze de docenten moeten coachen, stimuleren, faciliteren, ondersteunen, uitdagen, inspireren en bewaken.

Zij geven samen met de docenten de missie en visie gestalte en samen zijn ze verantwoordelijk voor de resultaten van hun afdeling.

Leidinggevenden

In 2020 werken alle leidinggevenden planmatig (jaarplannen, vakgroepplannen e.d.) vanuit de missie en visie, waarbij het cyclisch volgen en aanpassen van de plannen een gewoonte is geworden.

Wat zetten we in om onze visie gestalte te geven? Hoe bereiken we dat?

Scholing

Zoals hierboven op verschillende plekken is verwoord zetten we in op ontwikkeling en scholing van onze collega's. Daarvoor bieden we jaarlijks verschillende vormen van scholing vanuit de missie en visie en faciliteren we duurzame scholing. Onder het laatste verstaan we collega's die een master willen halen of een bevoegdheid. Binnen de jaarlijkse gesprekscyclus worden afspraken gemaakt rondom scholing en ontwikkeling.

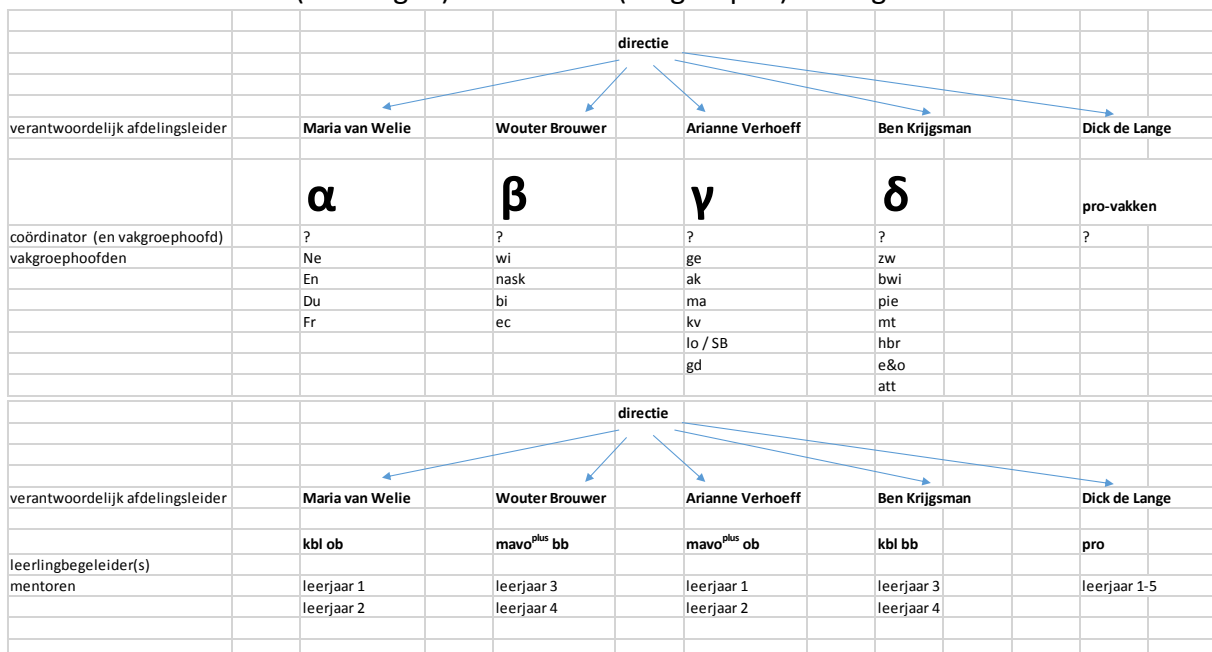
Scholing:

In 2020 is het binnen het praktijkonderwijs gewoon om jaarlijks verschillende vormen van scholing te volgen. Om dit te kunnen realiseren is er een DGW Academie met een divers aanbod aan trainingen en scholingen, waarbij leren van en met elkaar centraal staat.

Organisatie

Tevens zullen we de komende jaren onze organisatie van vmbo en Praktijkonderwijs zo vormgeven, dat docenten zich ondersteund voelen, zodat hij/zij optimaal kan functioneren. Voorbeelden daarvan zijn de roosterkamer, ondersteunde administratieve diensten, absentiecoördinator e.d.

Ook zal onze vernieuwde organisatievorm (afdelingen en vakgroepen) de komende jaren steeds meer vorm krijgen. We zoeken daarbij naar een juiste verhouding en verbinding tussen de horizontale (afdelingen) en verticale (vakgroepen) sturing.

Organisatie

Binnen praktijkonderwijs is een duidelijke organisatiestructuur waarbij de afdelingsstructuur leidend zal zijn.

In 2020 is de rol van de leerlingbegeleider binnen pro duidelijk geformuleerd en zullen zij daarvoor de juiste scholing/training volgen. Dat geldt ook voor de coördinator ESF-onderwijszaken en stage.

Communicatie

Vanwege de verschillende veranderingen is communicatie van essentieel belang. Daarbij willen we graag open en eerlijk communiceren, onderling en met onze leerlingen en ouders.

Communicatie:

In 2020 wordt de communicatie middels Mededelingen, website en andere (digitale) communicatiemiddelen gebruikt door alle medewerkers bij het Praktijkonderwijs.

Zorg en begeleiding

In het Praktijkonderwijs zijn zorg en begeleiding onmisbaar bij het leerproces van de leerlingen.

De basis- en extra ondersteuning is omschreven in het School Ondersteunings Profiel (SOP). Dit zal na afloop van de vastgestelde termijn aangepast worden aan de recente ontwikkelingen. Zodra zorg het schoolse overstijgt, dienen andere organisaties hun zorgplicht op te pakken.

Zorg en begeleiding

In schooljaar 2016-2017 zullen we verder gaan met het vormgeven van passend onderwijs door in te zetten op de verdere scholing van de leerlingbegeleiders en mentoren op het gebied van passende ondersteuning.

In 2020 zullen de kennis en vaardigheden van de leerlingbegeleiders en mentoren toereikend zijn om de gestelde begeleiding van het SOP te realiseren.

Schoolgebouw

Het Praktijkonderwijs van De Goudse Waarden is gehuisvest op Kanaalstraat 31 en bevindt zich in een aparte afdeling in één gebouw met de sector vmbo. De leerlingen van het Praktijkonderwijs blijven op hun eigen afdeling en op hun eigen schoolplein. Ook heeft het praktijkonderwijs een eigen ingang aan de H.J. Nederhorststraat.

De afdeling van Praktijkonderwijs is sinds oktober 2015 in gebruik en wordt nog doorontwikkeld tot het voldoet aan de moderne onderwijsseisen.

De leerlingen van Praktijkonderwijs moeten een prettige, rustige, kleinschalige en veilige leeromgeving hebben.

Schoolgebouw

In het seizoen 2016-2017 is de doorontwikkeling van lokalen, vrije ruimten en plein binnen het praktijkonderwijs vrijwel klaar.

In 2020 is de huisvesting voor Praktijkonderwijs optimaal.

Omgeving

Het praktijkonderwijs streeft er naar om iets extra's voor de omgeving te betekenen. We denken bijvoorbeeld aan de mogelijkheid om kleine reparaties aan fietsen en dergelijke uit te voeren op verzoek. Ook andere vormen van ondersteuning binnen de wijk zijn bespreekbaar.

Omgeving

In 2016-2017 gaan we de contacten met de wijk opstarten.

Het praktijkonderwijs heeft in 2020 meer contacten binnen de wijk waarin de school staat. Daarbij is het doel om de wijkbewoners een aantal diensten te bieden: bijv. fietsreparatie, groenvoorzieningen en schoonmaak.

INLEIDING

Met het schoolplan van het Lyceum-havo 2016-2020 geven wij een vervolg aan de onderwijsontwikkeling die we hebben ingezet met het sectorplan 2011-2015.

Het plan is in eerste instantie geschreven voor de collega's en het management van het lyceum-havo. Daarnaast is het schoolplan ook ter informatie voor externe partijen. Met dit plan geven we richting aan onze onderwijsontwikkeling. Het is de onderlegger voor onze concrete acties in de komende vier jaar. Het plan geeft geen strak geplande route. De route zullen we met elkaar de komende jaren uitstippelen en uitwerken in onze beleidsplannen. De gekozen speerpunten zijn gebaseerd op het door het College van Bestuur geformuleerde Bakens voor beleid¹ en de input van medewerkers, ouders en leerlingen. Ook hebben we geanticipeerd op de ontwikkelingen binnen onze regio en in de samenleving, die wij van belang achten voor ons onderwijs in de komende vier jaar.

Het eerste concept van het plan is geschreven door de schoolleiding. Dit concept is aan alle collega's en aan de MR voorgelegd. Zij hebben in een aantal sessies gereageerd en op basis van deze reacties is het concept-schoolplan aangepast. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in dit schoolplan.

De opbouw van het schoolplan

Centraal in het schoolplan staan de volgende vier vragen:

1. Waar staan we voor?
2. Waar staan we nu?
3. Waartoe verhouden wij ons?
4. Waar koersen we op?

In het hoofdstuk “Waar staan we voor?” beschrijven we het doel van ons onderwijs en onze uitgangspunten. Samen met de kernwaarden vormt dit de basis van het strategisch beleid van de school voor de komende vier jaar.

In het hoofdstuk “Waar staan we nu?” beschrijven we voor de drie hoofdthema's 'kwaliteit van onderwijs', 'talentontwikkeling' en 'zorg voor leerlingen' de opbrengst van het sectorplan 2011-2015. Hierin staat ook wat we de komende jaren in onze organisatie willen borgen en wat we verder willen ontwikkelen.

In het hoofdstuk “Waar toe verhouden wij ons?” laten we zien welke ontwikkelingen in de regio, de samenleving en in het onderwijs wij relevant achten voor onze school en de koers die wij gaan kiezen.

¹ Bakens voor beleid - College van Bestuur De Goudse Waarden 2015

Tenslotte staan in het hoofdstuk “Waar koersen we op?” de thema’s en speerpunten geformuleerd voor de periode 2016-2020.

Dit schoolplan zal de komende vier jaar de basis zijn van onze onderwijsontwikkeling. We zullen onze beleidsplannen hierop baseren en via de kwaliteitscyclus monitoren we de voortgang. Regelmatig zullen we dit schoolplan naast nieuwe ontwikkelingen in onze school en (onderwijs)land leggen en bepalen of we nog op de gewenste koers zijn.

Zo zal onze school ook de komende jaren dé plek blijven waar je, als leerling en collega, je talenten kunt blijven ontwikkelen.

4.1 WAAR STAAN WIJ VOOR?

Doel van ons onderwijs

In *Bakens voor beleid* staat het doel van ons onderwijs als volgt geformuleerd: *We willen vanuit onze wortels herkenbaar zijn als christelijke school. Dat wil zeggen dat het onderwijs en de wijze waarop het onderwijs aangeboden wordt kenmerken vertoont van de erkenning en navolging van de boodschap van Jezus Christus. De betekenis hiervan is bepalend voor de relatie met de ander, de natuur en cultuur. We rusten jonge mensen toe met kennis, inzichten en vaardigheden zodat ze een diploma kunnen halen en naar eigen aard en aanleg in de maatschappij kunnen functioneren.*

Kernwaarden

Aan de basis van onze leefgemeenschap staan onze kernwaarden: Aandacht, Vertrouwen en Verantwoordelijkheid.

Aandacht

De mens en de schepping zijn waardevol. Daarom staan aandacht voor elkaar, aandacht voor jezelf en aandacht voor de omgeving bij ons centraal. Daarnaast willen we, in een maatschappij met veel prikkels, de leerlingen leren om aandachtig te werken.

Vertrouwen

Een leerling² mag erop vertrouwen dat wij het goede met hem voor hebben. Daarom bieden wij de leerling een veilige leeromgeving en het vertrouwen dat hij nodig heeft om zich ten volle te ontwikkelen.

² Voor de leesbaarheid van dit sectorplan schrijven we leerling, docent etc, i.p.v. leerling(e), docent(e). Ook hij i.p.v. hij/zij. Met ouders bedoelen we ouder(s)/verzorger(s).

Verantwoordelijkheid

Onze school leidt jonge mensen op tot zelfbewuste en verantwoordelijke burgers. Om die reden besteden wij zowel binnen de lessen als daar buiten, bijvoorbeeld tijdens de activiteitendagen, veel tijd en aandacht aan burgerschapsvorming. Hierin staat het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke vaardigheden en een kritisch bewustzijn om op een goede en verantwoorde wijze te kunnen functioneren in onze complexe samenleving centraal.

Uitgangspunten

Vanuit onze christelijke identiteit willen dat onze school een betrouwbare basis biedt voor leerlingen en collega's. De relatie met de ander, de natuur en cultuur zijn belangrijk. We werken vanuit een positieve grondhouding en geloven in ieders talenten en mogelijkheden. Door zowel nieuwe als zittende collega's wordt aandacht en zorg voor elkaar vaak als sterk punt benoemd. Wij willen als school een gemeenschap zijn waarin aandacht en zorg voor elkaar naar voren blijven komen. We werken vanuit een degelijke organisatie. Onze regels bieden duidelijkheid en geven kaders aan, gelden voor iedereen en bieden houvast.

Vanuit ons doel met het onderwijs willen we:

1. *onze leerlingen toerusten met kennis, inzichten en vaardigheden zodat ze een diploma kunnen halen*

Hiertoe bieden we kwalitatief goed onderwijs. Kwalitatief goed onderwijs betekent voor ons: onderwijs dat leerlingen voldoende kennis, vaardigheden en inzichten helpt verwerven om zich te redden in het vervolgonderwijs en de complexe multiculturele samenleving. Dit is eigentijds onderwijs waarbij digitale middelen op een weloverwogen manier worden ingezet. Binnen dit eigentijdse onderwijs hebben onze havo- en vwo-afdeling een duidelijk eigen gezicht.

2. *dat onze leerlingen zich kunnen ontwikkelen naar eigen aard en aanleg*

Goed onderwijs doet recht aan de verschillen tussen leerlingen en daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen. Binnen het reguliere lesprogramma zijn er veel individuele keuzemogelijkheden. Zo hebben we bijvoorbeeld een groot vakkenaanbod met extra vakken waarbij de leerling zelf kan bepalen welk vak hij volgt.

Je wordt als leerling én als medewerker gekend. We waarderen verschillen, geven ruimte aan talenten en bieden zorg en begeleiding indien nodig. We geven leerlingen de ruimte om keuzes te maken en zich te ontplooiën.

Elke leerling in leerjaar 1 en 2 neemt deel aan talentklassen. Bij de indeling van deze klassen is niet het cognitief niveau, maar de interesse van de leerling bepalend. Daarnaast hebben we een breed aanbod aan talenttrajecten zowel op creatief, sportief als cognitief gebied.

We hebben aandacht voor elkaar. We zetten in op een brede basisondersteuning waarbij de mentor een centrale rol vervult. Daarnaast bieden we een scala aan maatwerktrajecten op het gebied van extra zorg.

3. *onze leerlingen toerusten zodat zij in de maatschappij kunnen functioneren.*

De school is een maatschappij in het klein. We werken vanuit een degelijke organisatie en zorgen voor duidelijkheid zodat iedereen weet wat hij kan verwachten en wat er van hem wordt verwacht. We kiezen voor lessen in klassenverband en ook activiteiten en maatwerkprojecten bieden we zoveel mogelijk aan in groepsverband.

Morele autonomie, kritisch besef van waarden en normen, een democratische houding en waardering van pluriformiteit zijn hierbij essentieel. We willen leerlingen helpen met vertrouwen deel uit te maken van de samenleving en dagen hen uit hun persoonlijke ontwikkeling ten goede te laten komen aan de gemeenschap in het algemeen en onze leefgemeenschap in het bijzonder.

4.2 WAAR STAAN WIJ NU?

De afgelopen vier jaar hebben we hard gewerkt aan de speerpunten die we geformuleerd hebben in sectorplan 2011-2015. De focus lag hierbij op drie thema's: 'kwaliteit van onderwijs', 'talentontwikkeling' en 'zorg voor leerlingen'.

Kwaliteit van onderwijs

Kwaliteit van de lessen

Het gemeenschappelijk begrippenkader dat gebruikt wordt in het boek *De vijf rollen van de leraar*³ is gemeengoed geworden en is vast onderdeel in de IPB-gesprekken, de beoordeling van nieuwe collega's en de 360-graden feedback. Vier van de vijf rollen zijn goed ingeburgerd op onze sector, aandachtspunt is de rol van de afsluiter. Het differentiëren en het geven van complimenten zijn ontwikkelpunten.

Havo

Leerlingen presteren beter als zij een goede relatie hebben met hun docent. Voor havoleerlingen geldt dit nog sterker dan voor vwo-leerlingen. Ook hebben havoleerlingen vaak meer behoefte aan structuur en hulp bij het plannen en organiseren. Zowel de mentorenteams als de werkgroep havo-lijn hebben hier initiatieven voor ontwikkeld. Zo wordt op initiatief van de havo-lijn nu schoolbreed het huiswerk in SOMtoday gezet en krijgen leerlingen die dat nodig hebben, ter voorbereiding op de toetsweken hulp van hun mentor bij het plannen.

³ Martie Slooter - CPS

Met de invoering van het examenvak BSM (bewegen, sport en maatschappij) op het havo kunnen leerlingen ook in de bovenbouw hun fysieke talent verder ontwikkelen.

Vwo

Het versterkt vwo zoals dit is vormgegeven in de onderbouw heeft een vervolg in de bovenbouw, o.a. door het invoeren van de vakken Chinees en maatschappijwetenschappen, de ontwikkeling van het vak wetenschapsoriëntatie, invoering van het IB-programma en het verder uitrollen van het talenttraject voor de beter-lerende leerlingen. In 2015 is het tto-juniorcertificaat behaald, hetgeen betekent dat we zowel qua inhoud als niveau voldoen aan de eisen die het Europees Platform stelt aan tweetalig onderwijs.

Internationalisering

De invoering van het tweetalig onderwijs was aanleiding om ons beleid op het gebied van internationalisering te herformuleren. De commissie internationalisering heeft ervoor gezorgd dat de verschillende activiteiten beter op elkaar afgestemd zijn en dat de inhoudelijke component van de activiteiten versterkt is. De nadruk is verschoven van excursie naar uitwisseling, waarbij zo veel mogelijk gewerkt wordt met een buddy-systeem. Elke deelnemende leerling van onze school is (thuis) te gast bij een leerling van de buitenlandse school en v.v.

De moderne vreemde talen hebben een grote stap gezet met de invoer van het doeltaal-voertaal-concept in het vwo. Ook hebben de secties Frans en Duits zich aangemeld bij het LinQ-netwerk⁴ en de eerste stappen gezet richting een mogelijke certificering.

ICT

Op ICT-gebied zijn de randvoorwaarden gecreëerd voor het gebruik van ICT in de lessen. Daarnaast werken de secties aan het digitaal delen van lesmateriaal met elkaar en met leerlingen. Hiervoor werken we met Google Apps for Education en hebben we voor de leerlingen en medewerkers opslagruimte in de Cloud gecreëerd. SOMtoday is ingevoerd om huiswerk, absentie, cijfers en werkwijzers met leerlingen en ouders te delen. Voor het rooster en de (dagelijkse) wijzigingen hierop is de Zermelo-app in gebruik genomen. Jaarlijks zijn op meerdere momenten alle docenten geschoold in het gebruik van Google, SOMtoday en Zermelo. Ook hebben docenten hun successen op het gebied van ICT in de les met elkaar gedeeld en zijn er mentorlessen over mediawijsheid ontwikkeld.

Rekenen

De uitwerking van het beleidsplan taal en rekenen heeft ertoe geleid dat onze leerlingen goed voorbereid de rekentoets doen en boven het landelijk gemiddelde scoren.

⁴ Het project LinQ - versterking van het talenonderwijs Frans/Duits bestaat sinds 2005 en wordt door EP-Nuffic in opdracht van het Ministerie van OCW gecoördineerd. LinQ heeft als doel een impuls te geven aan onze buurtalen

Toetsen

In de afgelopen jaren hebben de secties gewerkt aan goede toetsen en een goede toetsanalyse. Dit is ook opgenomen in de sectiewerkplannen. Daarnaast hebben we schoolbreed de toetsweken ingezet, onder meer om te komen tot gecoördineerde toetsen.

Organisatie

In 2013-2014 hebben we een draai gemaakt in onze organisatiestructuur. Hierbij is de focus bij de secties komen te liggen. De sectie is de geëigende plek voor het verder ontwikkelen van de rol van de didacticus, het versterken van doorlopende leerlijnen en het monitoren van resultaten.

Talentontwikkeling

De afgelopen vier jaar is verder invulling gegeven aan ons talentprogramma. Het talentklasprogramma in de onderbouw, waar al onze leerlingen aan deelnemen, is geëvalueerd en aangepast.

Op het cognitief gebied zijn verschillende trajecten gestart. We bieden een steeds breder scala aan mogelijkheden voor leerlingen zowel binnen als buiten de les. Zo hebben we de extravakregeling verruimd, kennen we sinds 2014 het predicaat 'met lof' toe aan leerlingen die slagen met een gemiddeld cijfer van 8,0 of hoger en reiken we sinds 2015 de Goudse Waarden PWS-prijs uit aan het beste PWS op havo en vwo. Daarnaast is een pilot gestart onder de noemer DGW Cum-lauderegeling. Ook de debatgroep, de initiatieven van de moderne vreemde talen en het toenemend aantal leerlingen dat deelneemt aan Olympiades zijn voorbeelden van ontwikkelingen binnen ons talentprogramma in de afgelopen vier jaar.

Zorg voor leerlingen

In de nieuwe teamstructuur hebben we ruimte gemaakt voor een team leerlingbegeleiding. De leden uit dit team hebben een belangrijke rol in zowel het ondersteunen en coachen van de vakdocent en de mentor op het gebied van de leerlingbegeleiding als in de directe begeleiding van leerlingen. Door er één team van te maken en de overlegstructuur binnen het team helder te maken is de leerlingbegeleiding eenduidiger geworden en versterkt. Het team leerlingbegeleiding verzorgt ook de professionalisering van docenten door middel van coaching en interne trainingen en organiseert avonden voor ouders. Op deze manier is de basisondersteuning op school verbeterd.

Vanaf 1 augustus 2014 is de wet Passend Onderwijs van kracht. In de aanloop hier naartoe is er een visie op Passend Onderwijs geformuleerd die middels groepsgesprekken gedeeld is met alle collega's. Op grond van deze visie en verschillende eisen die door de overheid en

door het Samenwerkingsverband zijn gesteld zijn de structuren voor de extra ondersteuning op school aangepast.

Meerdere plannen op het gebied van de leerlingbegeleiding zijn geïnitieerd of geactualiseerd. We noemen daarbij het pestprotocol en de ontwikkeling van nieuwe projecten op het gebied van sociale veiligheid. Door middel van de lessen social media/mediawijsheid wordt ook gewerkt aan tegengaan van internetpesten. De invoering van het blokkur, waar leerlingen na schooltijd in een rustige omgeving kunnen werken aan hun huiswerk, heeft het aanbod van begeleiding op cognitief gebied verrijkt.

4.3 WAARTOE VERHOUDEN WIJ ONS?

De doelstellingen en uitgangspunten voor ons onderwijs zijn de basis voor de keuzes die wij maken. Om te komen tot een goede koers zijn de ontwikkelingen in de regio, in de samenleving en in het onderwijs echter ook van groot belang. In dit hoofdstuk beschrijven we de ontwikkelingen die wij in het kader van dit schoolplan relevant vinden.

Ontwikkelingen in de regio en in de samenleving

Leerlingaantallen en de concurrentie in de regio

Volgens verschillende berekeningen (2014 DUO, VOION) zal het aantal leerlingen in de regio tussen 2014 en 2020 tussen de 7 en 10% gaan dalen. Daarnaast is ook een verschuiving zichtbaar bij de toeleverende basisscholen. Ouders en leerlingen houden bij hun keuzes steeds minder rekening met de identiteit van een school.

Binnen Gouda is de concurrentie op het vwo groot.

In de omliggende gemeenten is de aanzuigende werking van VO-scholen buiten Gouda groot.

AZC - komend in de voormalige kazerne

In 2017 zal in de voormalige Prins Willem Alexander-kazerne, die naast onze school ligt, een regulier asielzoekerscentrum (AZC) voor een middellange termijn (10 jaar) gevestigd worden.

Samenwerkingsverband VO

Met de komst van Passend Onderwijs is de rol van het samenwerkingsverband veranderd. Hoewel er al veel is afgestemd moeten er nog belangrijke besluiten rondom de extra ondersteuning van leerlingen genomen worden. De geldstromen op dit gebied lopen ook via het samenwerkingsverband.

Situatie jeugdhulpverlening in Gouda e.o.

Met ingang van 1 januari 2015 is de nieuwe jeugdwet van kracht. De jeugdzorg is een verantwoordelijkheid van de gemeentes geworden, zij bepalen de inzet van de jeugdhulpverlening. De gemeentes waar onze leerlingen vandaan komen houden strenger toezicht op welke zorg voor jongeren gegeven kan worden: er wordt ingezet op meer preventieve, lichte zorg zodat er minder een beroep gedaan hoeft te worden op de zware zorg (bijvoorbeeld GGZ). De directe kanalen naar de jeugdhulpverlening zijn verdwenen, de toewijzing gaat via de sociale teams jeugd per gemeente.

Nadruk op presteren

Er komt steeds meer nadruk te liggen op prestaties van individuen. In het onderwijs zie je dat onder meer aan de aangescherpte eisen bij het eindexamen, de sturing van de overheid op een afname van het aantal zittenblijvers en vervolgoopleidingen die meer vragen van hun toekomstige studenten dan alleen een diploma. Ook ouders zijn meer gericht op het presteren van hun kind: de vraag naar ondersteuning binnen en buiten de school (examentraining, huiswerkbegeleiding, bijles) neemt toe.

Verharding

De maatschappij verhardt. De onvrede in de samenleving komt ook de school binnen. We zien een verschuiving van discussie op basis van argumenten naar het ventileren van meningen.

Ontwikkelingen binnen het onderwijs

In de afgelopen jaren zijn twee documenten verschenen die voor ons van belang (kunnen) zijn als het gaat om het maken van keuzes. Het gaat hierbij om Het sectorakkoord VO 2014-2017 en het adviesrapport Ons Onderwijs 2032. Die ambities (sectorakkoord) en kenmerken (onderwijs 2032) die wij voor onze koers relevant vinden hebben we hieronder uit beide documenten geheel of gedeeltelijk overgenomen.

Ambitie 1: uitdagend onderwijs voor elke leerling

Goed onderwijs is onderwijs dat recht doet aan verschillen tussen leerlingen, waarin leerlingen op hun niveau zinvol worden uitgedaagd en een zo goed mogelijk leerresultaat te bereiken.

Kenmerk 5: De leerling krijgt betekenisvol onderwijs op maat

Wat vinden leerlingen belangrijk? Het onderwijs van de toekomst sluit aan bij de interesses en capaciteiten van leerlingen en daagt ze uit die ten volle te ontwikkelen. Het houdt uitdrukkelijk rekening met de individuele mogelijkheden en beperkingen van alle leerlingen. Leerlingen voelen zich betrokken bij het onderwijs en weten zich als individu gezien. Het onderwijs betreft hen actief bij hun leerproces en biedt keuzeruimte. Dat wil niet zeggen dat ze

alleen maar doen wat ze leuk vinden: ze krijgen allemaal een brede basis aan kennis en vaardigheden om zich voor te bereiden op vervolgonderwijs en om als verantwoordelijk burger aan de maatschappij te kunnen deelnemen.

Ambitie 2: Eigentijdse voorzieningen

Leerlingen en ouders vragen vormen van maatwerk en begeleiding die voorheen niet mogelijk waren. Doordat de technologische drempel lager wordt en marktpartijen inspelen op bovengenoemde ontwikkelingen, komen steeds meer digitale faciliteiten en digitaal leer materiaal beschikbaar van zowel de traditionele als nieuwe aanbieders.

Kenmerk 4: De leerling leert de kansen van de digitale wereld te benutten

De impact van nieuwe technologieën op wie we zijn en wat we doen is groot en wordt eerder onder- dan overschat. De hoeveelheid beschikbare informatie neemt exponentieel toe. Technologische ontwikkelingen leiden tot structurele veranderingen op het gebied van werk en in de manier van samenleven in een mondiale maatschappij. Toekomstgericht onderwijs maakt leerlingen digitaal vaardig en mediawijs en stelt hen in staat zich op dat vlak te blijven ontwikkelen.

Ambitie 3: Brede vorming voor alle leerlingen

Het voortgezet onderwijs bereidt leerlingen voor op het vervolgonderwijs en op de arbeidsmarkt, maar het voortgezet onderwijs bereidt leerlingen ook voor op de maatschappij en draagt bij aan de persoonlijke vorming van leerlingen.

Kenmerk 2: De leerling vormt zijn persoonlijkheid

Leerlingen leren zelfstandig keuzes maken en verantwoordelijkheid dragen voor hun eigen handelen. Ze ontwikkelen een ondernemende, initiatiefrijke houding: ze worden weerbaar, krijgen zelfvertrouwen en leren dat het plezierig is om samen met anderen tot een mooi resultaat te komen. Persoonsvorming houdt ook in dat leerlingen op een gepaste manier vorm leren geven aan hun emoties en rekening houden met de positie, de belangen en de gevoelens van anderen. Respect, hulpvaardigheid en empathie helpen hen met anderen samen te leven.

Kenmerk 3: De leerling leert omgaan met vrijheid en verantwoordelijkheid en over grenzen heen te kijken

Burgers zijn in toenemende mate op zichzelf aangewezen als het erom gaat hoe ze hun leven inrichten en zin kunnen geven. Dat doet een beroep op hun vermogen verantwoorde keuzes te maken en een eigen koers te varen. Ook in hun werk en als burger zal veel zelfsturing van hen worden verwacht. Onderwijs geeft leerlingen zelfvertrouwen en leert ze door te zetten en flexibel om te gaan met kritiek en veranderende omstandigheden. Leerlingen leren zich verantwoordelijk en zorgzaam te gedragen tegenover anderen en sociale relaties aan te gaan en te onderhouden (...). Om leerlingen te helpen verantwoordelijke burgers te worden, leren ze op allerlei terreinen van het leven kritisch na te denken en probeert het onderwijs ze verantwoordelijkheid bij te brengen voor hun eigen handelen, of het nu gaat om

duurzaamheid, hun eigen gezondheid, hun leefomgeving of hun financiële mogelijkheden. Ze leren zich internationaal te oriënteren en verder te kijken dan de grens van hun stad of land.

4.4 WAAR KOERSEN WE OP?

De koers is gebaseerd op de drie onderdelen die genoemd zijn in hoofdstuk 2 en op de zaken die genoemd zijn in hoofdstuk 3. In dit hoofdstuk willen we, naast de koers, ook aangeven wat we dan in de komende jaren gaan doen. Deze uitwerking staat omkaderd.

Bij de concrete uitwerking van onze koers zullen we het onderstaande denkmodel telkens voor ogen houden. We zetten in op één van de drie niveaus, al naar gelang wat er nodig is.

Voor alle leerlingen:

De basiskwaliteit van de lessen en het onderwijs moet zó zijn dat de overgrote meerderheid van de leerlingen gewoon mee kan draaien in de lessen. Zij krijgen hier de uitdaging en ondersteuning die zij nodig hebben. Interventies op het gebied van de basiskwaliteit zijn krachtig als zij positief en schoolbreed ingezet worden.

Kort voor een kleinere groep:

Voor een aantal leerlingen is het zo dat zij op deelonderwerpen tijdelijk wat extra uitdaging of ondersteuning nodig hebben (soms individueel, soms groepsgewijs). Deze kortdurende interventies kunnen in de klas of daarbuiten plaatsvinden. De vakdocent, de mentor of een van onze specialisten is hierbij betrokken, afhankelijk van de interventie.

Speciaal traject:

Bij de langdurige individuele programma's (de speciale trajecten) zijn onze specialisten betrokken en kan expertise van buiten de school worden ingezet.

Het komt in een enkel geval voor dat we een leerling niet voldoende uitdaging of zorg kunnen bieden. In dat geval zoeken we samen met ouders en leerling voor deze leerling een passende plek buiten onze school.

Het plaatje hierboven is een schematische weergave van dit denkmodel.

Koers op de verschillende onderdelen

Kwaliteit van onderwijs

We willen jonge mensen toerusten met kennis, inzichten en vaardigheden zodat ze een diploma kunnen halen (uitgangspunt 1).

We streven ernaar om al onze leerlingen het onderwijs te bieden dat bij hen past en hen te begeleiden naar het niveau dat bij hen past. We baseren onze koers bij dit onderdeel op onze eigen doelstellingen op het gebied van onderwijs. We houden rekening met de ontwikkelingen bij andere VO-scholen in de regio en met de grotere nadruk op presteren in de maatschappij. Daarnaast zijn ambitie 2 (sectorakkoord) en kenmerk 4 (onderwijs 2032) waar gesproken wordt over eigentijdse voorzieningen en aandacht voor de digitale wereld van belang.

De kwaliteit van onderwijs is het belangrijkste onderwerp voor de secties en de ontwikkeling moet een prominente plek in het sectieplan hebben. Bij de keuze voor de al eerder genoemde wijziging in de structuur van de school heeft dit onderwerp een grote rol gespeeld.

1. Vijf rollen van de leraar

In de afgelopen jaren stonden de vijf rollen van de leraar centraal. Hoewel al veel docenten deze rollen op voldoende niveau beheersen, blijft onderhoud en verdere versterking van onze lessen aan de hand van deze methode belangrijk.

De vijf rollen blijven ook de komende jaren op de agenda. De jaarlijkse ‘foto van de school’ gebruiken we om de voortgang schoolbreed te monitoren en om de jaarlijkse speerpunten op dit gebied te formuleren. Binnen de DGW-academie kunnen docenten zich verder scholen op dit vlak. Ook bieden we waar nodig (beeld)coaching aan. Tijdens de IPB-gesprekken tussen docent en leidinggevende worden afspraken gemaakt over individuele ontwikkelpunten.

2. ICT

Nu we overal in het gebouw draadloos internet hebben, kunnen we stappen maken op het gebied van ICT in de les. Daarnaast is er een ontwikkeling op het gebied van digitale lesmethodes. Via onze leverancier, Iddink, kunnen we naast de boeken ook de digitale methodes aanschaffen. Verschillende secties hebben aangegeven deze digitale methodes ook in de les te willen gebruiken. Het aantal computers/laptops dat wij nu op school hebben is daarvoor ontoereikend.

In de eerste periode van dit schoolplan zullen we een besluit nemen hoe we leerlingdevices gaan gebruiken. We gaan insteken op 'blended learning'¹. We starten met een groep voorlopers, die ervaring kunnen opdoen met *bring-your-own-device* en *blended learning* en breiden het aantal betrokken collega's stapsgewijs uit. In 2020 zal een eigen device voor leerlingen net zo vanzelfsprekend zijn als de boeken en schriften.

De scholing voor het personeel zoals we afgelopen jaren op het gebied van ICT hebben aangeboden zal worden voortgezet. In 2016-2017 moet iedere docent de basisvaardigheden van computergebruik, gebruik GoogleDrive en SOMtoday beheersen. Daarnaast blijven we de methodes voor het verantwoord ICT- en social-mediagebruik ontwikkelen.

In het ICT-beleidsplan wordt e.e.a. verder uitgewerkt.

3. Versterking profiel van havo en vwo

We willen ons havo-onderwijs versterken omdat we merken dat de havoleerling een eigen aanpak nodig heeft, we de betrokkenheid van havoleerlingen bij school en het schoolwerk willen vergroten, wij het ambitieniveau op het havo omhoog willen brengen, een sterke havo onze concurrentiepositie versterkt t.o.v. de scholen in onze omgeving en de ontwikkeling van mavo-plus binnen De Goudse Waarden het voor ons noodzakelijk maakt om na te denken over het onderwijsprogramma op het havo.

Daarnaast willen we onze vwo-lijn versterken omdat we elke vwo-leerling de mogelijkheid willen geven om zich ten volle te ontplooiën. Daarvoor is een stimulerende en uitdagende leeromgeving, een doorlopende leerlijn waarin ruimte is voor differentiatie en ruimte voor leerlingen om te leren om (zelf) keuzes te maken en daar verantwoordelijk voor te zijn nodig.

We starten in 2016-2017 een werkgroep die onderwerpen op de agenda zet die van belang zijn voor het onderwijs in de beide schoolsoorten. De werkgroep kan gevraagd en ongevraagd advies geven over deze onderwerpen en deze met een wisselende groep docenten verder onderzoeken en uitwerken. Te denken valt aan onderwerpen als een tweejarige brugperiode havo/mavo, praktische invulling van het havoprogramma, voorbereiding op het wetenschappelijk onderwijs, resultaten van onze leerlingen ten opzichte van het landelijk gemiddelde, examentraining, interventies om te zorgen dat leerlingen met meer aandacht met hun schoolwerk bezig zijn.

Verschillen tussen leerlingen

We willen dat de leerlingen zich kunnen ontwikkelen naar eigen aard en aanleg (uitgangspunt 2)

We baseren onze koers op dit onderdeel op de veranderende situaties in de jeugdhulpverlening, de ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband VO, waarin duidelijk wordt dat de ondersteuning (basis en extra) een grote taak is binnen de school. Daarnaast laten ambitie 1 (sectorakkoord) en kenmerk 5 (onderwijs 2032), waar gesproken wordt van uitdagend en betekenisvol onderwijs, zien dat ook hier een taak voor de school ligt.

4. Differentiatie in de lessen

Nu een groot deel van de docenten de vijf rollen in de vingers heeft, is er ook ruimte voor de volgende stap: differentiëren in de lessen. Hiermee krijgen onze leerlingen binnen de lessen de uitdaging of de ondersteuning die zij op cognitief gebied nodig hebben.

Differentiëren is in 2016-2017 een speerpunt. Zowel via de DGW-academie als tijdens de middag in het kader van de deskundigheidsbevordering bieden we scholing aan op dit gebied. Elke docent moet voor 2020 de cursus differentiatie gevolgd hebben. Via de 'foto van de school' monitoren we de voortgang. Docent en direct-leidinggevende maken afspraken over de persoonlijke ontwikkeling op dit gebied.

5. Talentontwikkeling

In de voorgaande jaren is er veel ontwikkeld op het gebied van de talentontwikkeling. Er zijn talentklassen, leerlingen met een creatief talent kunnen onder andere excelleren op de muziekavonden en de toneel-/musicalvoorstellingen en de sportieve leerlingen kunnen met de schoolteams een plek veroveren in de landelijke finales: Olympic Moves. Daarnaast is het DGW Cum-laudetraject gestart en mag de school het versnelde vwo gaan aanbieden. De talenttrajecten moeten verder uitgewerkt en geborgd worden voor zowel het vwo als het havo. We kiezen ervoor om beleid op dit thema in de komende jaren verder vorm te geven. Dit vraagt investering van de betrokken docenten, een goede afstemming met leerlingen en ouders en monitoring vanuit de schoolleiding.

Op het havo zitten veel getalenteerde leerlingen. Het lijkt voor leerlingen op het havo meer geaccepteerd om te excelleren op het gebied van sport of kunst dan op cognitief gebied. We willen een school worden waar dat laatste ook voor de havoleerling 'normaal' is. Om de vwo-leerling zijn talenten te laten ontwikkelen zijn we vooral gericht op het cognitieve aspect, hetgeen past bij de typische vwo-leerlingen.

We willen de havoleerling nadrukkelijk betrekken bij de excellentieprogramma's (zoals de DGW Cum-lauderegeling) en meer mogelijkheden creëren tot het volgen van één of meer vwo-vakken binnen het havo. Voor de vwo-leerling verstevigen we ons brede vwo-onderwijs (de tweetalige stroom en het gymnasium). Daarnaast gaan we verder met het ontwikkelen van individuele trajecten en trajecten voor kleine groepen.

We hopen in 2016-2017 te starten met het 5-jarig vwo. Dit geeft ook mogelijkheden voor vwo-leerlingen om een beperkt aantal vakken te versnellen en voor havoleerlingen om vakken op vwo-niveau te volgen en af te sluiten. Dit nieuwe traject zullen we goed monitoren en enkele malen per jaar evalueren met de betrokken leerlingen, ouders en docenten. In 2020 zullen hopelijk de eerste leerlingen van het 5-jarige traject een diploma behalen

In 2016-2017 wordt het beleid op het gebied van talentontwikkeling nader uitgewerkt en vastgelegd in een beleidsplan Talentontwikkeling.

6. Begeleiding van leerlingen

De consequenties van Passend Onderwijs worden steeds duidelijker. Het samenwerkingsverband VO verwacht van de scholen een bepaald niveau van basisondersteuning voor de leerlingen en stuurt aan op een dekkend aanbod van extra ondersteuning. De beschikbare gelden zullen ook steeds meer gericht aan scholen verstrekt worden. In de komende jaren zullen we de basisondersteuning op onze school verder versterken om te voldoen aan de eisen van het samenwerkingsverband.

In 2016-2017 wordt het schoolondersteuningsplan geactualiseerd. Hierin zullen de acties geformuleerd worden die nodig zijn om schoolbreed aan de door het samenwerkingsverband vastgestelde basisondersteuning te voldoen.

We streven ernaar om al onze leerlingen het onderwijs te bieden dat bij hen past en hen te begeleiden naar het niveau dat bij hen past. Daartoe monitoren we de doorstroom en kijken we naar de consequenties voor de advisering en bevordering.

De initiatieven in de afgelopen jaren op het gebied van studievoordigheden worden bij elkaar gebracht om te kijken welke interventies nog nodig zijn voor een doorlopende lijn van brugklas naar examenklas. Hierbij werken we nadrukkelijk vanuit ons denkmodel (hoofdstuk 4).

In 2016-2017 wordt een beleidsplan leerlingbegeleiding gemaakt. Voor de concrete plannen zullen we sturen op schoolbrede interventies binnen de les. Dit betekent dat we met docenten en mentoren bekijken wat zij in hun lessen en hun begeleiding/signalering kunnen doen zodat alle leerlingen goed functioneren. Het is dus een aangepaste werkwijze, geen extra ondersteuning.

Een havoleerling is gericht op relatie en heeft veel behoefte aan duidelijkheid en structuur. Dat moet ook in de leerlingbegeleiding door de mentor en de leerjaarcoördinatoren naar voren komen. De begeleiding van de vwo-leerlingen vraagt dat we de leerling in een continu proces begeleiden in de groei naar zelfstandigheid en naar het zich verantwoordelijk voelen voor het eigen leertraject, waarbij wij hen stimuleren om zelf keuzes te maken. We willen graag dat de leerlingen zo begeleid worden dat zij zelf verantwoordelijk kunnen zijn voor bijvoorbeeld het volgen van extra vakken en het facultatief bijwonen van bepaalde lessen als gevolg van tutorschap, externe programma's en dergelijke.

Wij kiezen ervoor om samen met de mentoren en de leerjaarcoördinatoren een lijn te maken in de begeleiding van de havo- en vwo-groepen die deze aspecten als basis heeft.

Vorbereiden op de maatschappij

We willen dat zij in de maatschappij kunnen functioneren (uitgangspunt 3).

We kiezen bewust onze koers op dit onderdeel als een van de manieren om onze identiteit handen en voeten te geven. We gaan ook af op ontwikkelingen in de samenleving. De komst van het AZC in onze wijk en de verharding die wij in de maatschappij signaleren laten zien dat het voorbereiden op de maatschappij van groot belang is. Ambitie 3 (sectorakkoord) en kenmerk 3 (onderwijs 2032) geven ook deze richting aan. Wij willen het samenwerken, samen ontwikkelen en samen verantwoordelijkheid delen versterken zodat de leerling leert omgaan met vrijheid en verantwoordelijkheid kan nemen voor de gemeenschap.

7. Gemeenschapsvorming

We gaan de mogelijkheden van Positive Behavior Support (PBS) binnen onze school verkennen. We zijn met elkaar een gemeenschap, met onze collega's, onze leerlingen én hun ouders. In het omgaan met elkaar proberen we ons te laten leiden door de bijbel, waarbij onze kernwaarden dit handelen richting geven. Het gedachtegoed van PBS past hier heel goed bij.

Bij PBS gaat het erom dat je gewenst gedrag moet aanleren door te stimuleren, te belonen en te bekrachtigen, het gaat om vertrouwen. PBS is positief qua karakter, maar ook duidelijk. Bij de inzet van PBS hoort een brede discussie over de betekenis van onze kernwaarden in de dagelijkse praktijk.

In 2016-2017 worden de mogelijkheden van PBS als middel om meer waardegedreven te handelen onderzocht. Indien PBS voldoende mogelijkheden biedt en er voldoende draagvlak is onder het personeel zal gestart worden met een PBS-team. Dit is een stuurgroep waar personeel, ouders en leerlingen aan deelnemen. Deze stuurgroep gaat in kaart brengen wat wij precies doen op het gebied van PBS en gemeenschapsvorming en voorstellen doen voor nieuwe initiatieven.

Burgerschapsvorming is geen specifiek vak of leergebied. Het is voor een deel ingebed in het curriculum van diverse vakken. Daarnaast vinden in alle jaarlagen allerlei activiteiten plaats die leerlingen voorbereiden op het deelnemen aan de samenleving.

De komende vier jaar willen we op de drie domeinen (democratie, identiteit, participatie) de activiteiten binnen en buiten de les uitbreiden en borgen. We willen een goede buur zijn voor onze nieuwe burens in het AZC, maar ook voor onze huidige buurtbewoners.. De komst van het AZC is gepland in 2017. Er komt een werkgroep die plannen gaat ontwikkelen om samen met leerlingen en ouders invulling te geven aan onze rol als 'goede buur'.

Het huidige beleidsplan Burgerschapsvorming wordt geactualiseerd en uitgebreid tot een beleidsplan Gemeenschapsvorming. Jaarlijks wordt dit beleidsplan geëvalueerd en worden de doelen voor het volgende jaar geformuleerd.

De gemeenschap van de school bestaat uit het personeel, de leerlingen en de ouders. Deze zullen goed moeten samenwerken zodat iedereen ook daadwerkelijk verantwoordelijkheid kan en durft te nemen.

Er wordt een start gemaakt met een leerlingenraad en de ouderresonansavonden zullen op thema worden georganiseerd. Ook worden de mogelijkheden voor een ouderraad onderzocht.

We ontwikkelen de nieuwe structuur verder zodat we als personeel daadwerkelijk samen verantwoordelijk voor ons onderwijs zijn en kennis en verantwoordelijkheid gaan delen.

8. Internationalisering

De ingezette ontwikkeling op het gebied van internationalisering willen we voortzetten. Het doel is dat elke leerling tenminste een keer in zijn schoolloopbaan deel heeft genomen aan een uitwisseling. Doeltaal-voertaal in de lessen, verder versterken van de trajecten op het gebied van Anglia, Goethe en Delf, mogelijke certificering als LinQ-school zullen de kwaliteit van de lessen in de moderne vreemde talen verder verhogen.

Het programma van onze tweetalige stroom staat maar moet de komende jaren verstevigd en geborgd worden.

In 2016-2017 zullen we besluiten of we voldoende meerwaarde voor de school zien om een certificering als LinQ-school aan te vragen. Is dat het geval dan zullen we de benodigde stappen zetten om dit certificaat daadwerkelijk te verkrijgen. Ook zullen in 2016-2017 voor leerlingen die daar belangstelling voor hebben naast Anglia ook de mogelijkheid geboden worden de examens Goethe en Delf af te leggen.

In de beleidsplannen tto en internationalisering wordt het verder versterken en borgen van beide programma's uitgewerkt.